

Carsten Niebuhr Biblioteket

En bogserie om islamisk kultur **22:20II**

De kristne i Irak

Af Pernille Bramming

Kristne og muslimer i Nigeria

Af Niels Kastfelt

Al Hayat TV

Satellitbåren kristen
mission

Af Ehab Galal

Gensidig tolerance eller censur i Libanon?

Af Hanna Ziadeh

Den sande tro.

*Kristne og muslimer
mellem konfrontation
og sameksistens*
er toogtyvende
udgivelse i Carsten
Niebuhr Biblioteket,
en bogserie, som
C.L. Davids Fond
og Samling udgiver
sammen med Carsten
Niebuhr Afdelingen,
Københavns
Universitet, med det
formål at gøre lødige
bøger om islamisk
kultur tilgængelige på
dansk.

Hugh Goddard

DEN SANDE TRO

Kristne
og muslimer
mellem
konfrontation
og sameksistens

Brug bestillingskortet
bag i bladet

www.cnbib.dk

EN BOG I CARSTEN NIEBUHR BIBLIOTEKET

Carsten Niebuhr Biblioteket

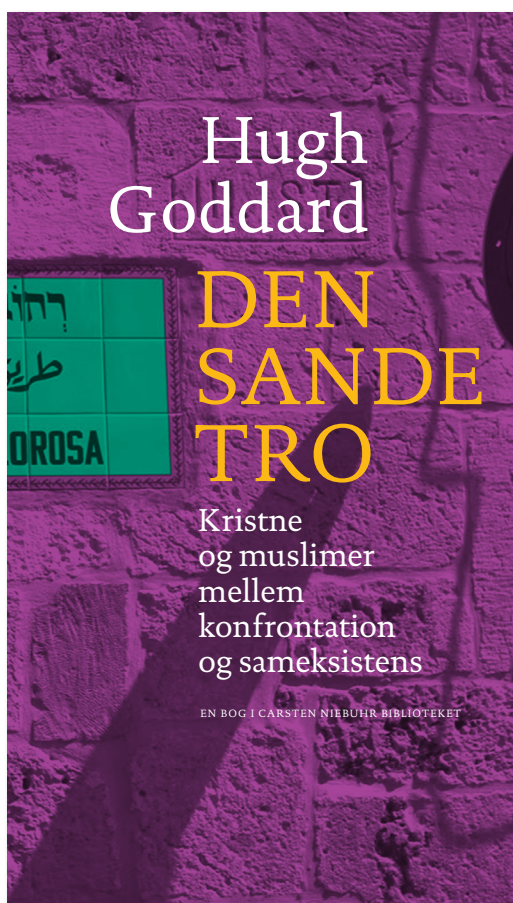
Carsten Niebuhr Biblioteket er en bogserie om islam og islamisk kultur og historie. Nogle af bindene i serien oversættes til dansk, andre bliver skrevet direkte. De henvender sig alle til den ikke-specialiserede læser og tilrettelægges efter de bedste traditioner for dansk bogarbejde, omsat til det 21. århundrede.

Carsten Niebuhr Biblioteket udgives i fællesskab af C.L.Davids Fond og Samling og Carsten Niebuhr Afdelingen på Københavns Universitet. Titlerne i serien udvælges af en redaktion bestående af redaktør Pernille Bramming, arkitekt og professor Hans Munk Hansen og professor, dr.phil. Jakob Skovgaard-Petersen.

Seneste udgivelse i serien er Ogier Ghislain de Busbecqs *Tyrkiske breve* med træsnit af Melchior Lorck. De næste er *Arabiske storbyer i Osmannerriget* af André Raymond og *Hadith. En introduktion* af John Burton.

Med hver udgivelse i serien følger et præsentationsblad. Bøger og blade kan bestilles på kuponen.

Carsten Niebuhr Biblioteket udsendes på Forlaget Vandkunsten.

Hugh Goddard: **Den sande tro. Kristne og muslimer mellem konfrontation og sameksistens.**

Oversat af Birgitte Rahbek. Tilrettelagt af Åse Eg Jørgensen og Carl-H.K. Zakrisson.

12 × 21 cm, 368 sider, indbundet.

Pris 249 kr. (abonnementspris 200 kr.)
ISBN 978-87-7695-198-6.

Den sande tro. Kristne og muslimer mellem konfrontation og sameksistens

Kristne og muslimer udgør verdens to største religiøse samfund, og selvom de i dag lever nogenlunde fredeligt sammen, forfalder de fortsat til voldelige konfrontationer.

Den sande tro udforsker historien om forholdet mellem de to trossamfund – fra den muslimske ekspansionstid i de første islamiske århundreder, korstogstiden og den europæiske imperialism til nyere tid. De forskellige opfattelser, kristne og muslimer har haft af hinanden gennem tiden, og som har sat dagsordenen for den politik, der er blevet ført, belyses og sættes ind i en samfundsmæssig og religiøs kontekst. Bogen giver et tiltrængt overblik over en udvikling, som ikke er gået i én retning, og den gør det nemmere at sætte sig ind i de konflikter, der endnu i dag præger forholdet mellem kristne og muslimer.

Hugh Goddard (f. 1953) er professor og direktør for Prins Alwaleed Bin Talal Centret for islamiske studier i den moderne verden i Edinburgh. Han har arbejdet og studeret i Libanon, Jordan og Egypten og har gennemført flere studier i andre dele af den islamiske verden, blandt andet Pakistan, Indien, Nigeria, Indonesien og Centralasien. Han har skrevet adskillige bøger og artikler om forholdet mellem kristne og muslimer.

Den kristne menighed i Irak. Bahzani, 20 km fra Mosul. Demotix.

De kristne i Irak

af Pernille Bramming

Det er et turbulent og blodigt kapitel af historien om forholdet mellem kristne og muslimer i Irak, der er blevet skrevet i de senere år. Samtidig rummer det også det paradoks, at den kristne minoritet både er truet af en forholdsvis stor udvandring og oplever en opblomstring i de kurdiske områder. De kristnes historie i Irak går helt tilbage til det første århundrede af vor tidsregning, hvor kristendommen blev den største religion i Mesopotamien. Der er et dusin forskellige kirkesamfund, som kan inddeles i tre hovedgrupper: katolske, ortodokse og protestantisk-anglikanske. Langt den største er den kaldæisk-katolske kirke, der følger østkirkens ritualer, og hvis overhoved har titel af henholdsvis patriark af Babylon og kardinal i den romersk-katolske kirke.

Paradokset er tydeligst i den kristne by Ainkawa, der ligger ved den kurdiske hovedstad Erbil. Her er der siden Saddam Husseins fald i 2003 sket en rivende udvikling takket været den fremherskende fred og ro i Kurdistan. Den kurdiske regionalregering har øget tilskuddene til de kristne kirkesamfunds aktiviteter, og det har betydet, at en vifte af kulturforeninger og ungdomsklubber har fået forbedret lokaleforhold og mulighed for langt flere aktiviteter end førhen. På de kristnes skoler undervises der fortsat på aramæisk og også assyrisk, og flere af foreningernes tidsskrifter er flersprogede og har sektioner på

Pernille Bramming (f. 1959) er debatredaktør på Weekendavisen, hvor hun også dækker de arabisktalende lande. Hun er uddannet cand.mag. i samfundsfag og fransk fra RUC og har boet i Cairo fra 1991-1996, hvor hun var Mellemøsten-korrespondent for dag-

bladet Politiken. Hun har foretaget rejser til de fleste arabiske lande samt Iran og Afghanistan og har bidraget med artikler om Mellemøsten til diverse antologier og tidsskrifter. Hun er medlem af Carsten Niebuhr Bibliotekets redaktion.

henholdsvis aramæisk, assyrisk og arabisk. En række klostre, der ligger i området ved Erbil, er blevet meget smukt restaureret med kostbare materialer, og de spiller nu en fremtrædende rolle som samlingssted og udflugtsmål under højtider.

De kristnes udvandring

Samtidig er den udvandring, der har foregået siden 1950'erne, men som for alvor tog fart i 1990'erne på grund af den kurdiske borgerkrig og den dybe økonomiske krise, fortsat i de sidste syv år. Til gengæld var over 2000 kristne familier fra Bagdad flygtet dertil i perioden frem til 2006, og indbyggertallet i Ainkawa er nu mere end fordoblet siden 2003. Den megen vold i kølvandet på Saddam-regimets fald har også ramt de kristne direkte, om end konflikten primært har udspillet sig mellem sunni- og shia-muslimer. I foråret 2007 belejrede al-Qaeda-folk al-Durah kvarteret i Bagdad, som var kendt for at rumme mange kristne, og begyndte at opkræve »jizya«, en skat ikke-muslimer i perioder er blevet pålagt som en form for beskyttelsespenge. I dette tilfælde skal beløbet have været på cirka 200 kroner. Alternativet til at betale var at konvertere og gifte døtrene med al-Qaeda-folk. Flygtede de kristne, ville deres ejendomme blive konfiskeret. Der er også blevet dræbt en række præster og ødelagt kirker. Også shia-muslimske militser har deltaget i kristenforfølgelser, selv om de politiske ledere har forbudt det.

En voldsom optrapning af vold mod de kristne blev imidlertid indvarslet med et terrorangreb begået af al-Qaeda på en kirke i Bagdad den 31. oktober 2010, hvor mindst 52 mennesker forsamlet til gudstjeneste blev dræbt. Efterfølgende fandt flere mindre angreb sted i Irak, og nytårsnat gennemførte al-Qaeda også et terrorangreb mod en kirke i Alexandria i Egypten, hvor 21 mennesker blev dræbt og over 100 såret.

Konferencer om sameksistens

I alle de arabiske lande har såvel kristne som muslimske religiøse ledere reageret med fordømmelse, fatwaer mod drab på kristne og opfordringer til at værne om en fredelig sameksistens. Siden

er der også blevet afholdt en stribe konferencer verden over, hvor religiøse ledere fra de forskellige trossamfund har diskuteret mål og midler til at sikre fredelig sameksistens. En af disse konferencer fandt sted i København i januar måned i år og var et resultat af et samarbejde mellem Udenrigsministeriet, Institut for Menneskerettigheder, Københavns Stift og Foundation for Relief and Reconciliation in the Middle East, der blev stiftet af Andrew White i 2005, samme år som han blev kannik ved den anglikanske kirke, St. George Church, i Bagdad. Andrew White tog allerede i 2004 initiativ til at samle en række af Iraks mest fremtrædende religiøse ledere fra henholdsvis kristne, sunni- og shiamuslimske samfund, og gruppen har holdt en række møder siden da, herunder også ét i København i 2008. På konferencen i januar måned synes der at have været enighed om, at det er den manglende lov og orden i Irak, der er det grundlæggende problem, fordi det gør det muligt for kriminelle som al-Qaeda-folkene at gennemføre terroraktionerne. Forholdet mellem kristne og muslimer i Irak har dog historisk set rummet lange perioder med undertrykkelse af de kristne, og de er altid blevet diskrimineret.

Det vides ikke med sikkerhed, hvor stort antallet af kristne er i Irak. Der cirkulerer mange forskellige tal i medierne, som ikke kan verificeres. Antallet blev senest opgjort i forbindelse med folketællingen i 1965, og det lød dengang på 250.000, det vil sige 3,1 procent af befolkningen. I 1947 fremgik det af en folketælling, at der var 156.000 kristne, det vil sige 3,2 procent af befolkningen. Folketællingen i 1987 opgjorde den samlede befolkning til 16 millioner, men angav ikke antallet af kristne. Mens irakiske kirkefolk angiver, at tallet skulle være på en million, anfører forskere, at det korrekte tal for 1987 snarere er cirka 600.000 kristne, det vil sige 3,5 procent af befolkningen. I dag er Iraks befolkning fordoblet til 32 millioner, og den kristne befolkning anslås til at være på mellem 300.000 og 600.000, det vil sige mellem 1 og 2 procent. Det kristne mindretal er dermed på vej til helt at miste sin historiske og kulturbærende betydning. Et af de største irakisk-kristne samfund uden for Irak findes i dag i Sverige og tæller omkring 50.000 mennesker ifølge deres egne oplysninger. Også i USA, Canada og Australien er der større samfund.

Den nationale moske i Abuja. Fotograf: ukendt.

Kristne og muslimer i Nigeria

af Niels Kastfelt

Da jeg i slutningen af 1970'erne for første gang besøgte den lille by Numan i det nordøstlige Nigeria, levede byens kristne og muslimske indbyggere fredsommeligt sammen. Hovedparten af befolkningen var kristne, men der var også et stort muslimsk mindretal. Det var normalt, at muslimer besøgte deres kristne naboer for at markere jul og påske, og kristne besøgte deres muslimske naboer for at hilse på dem ved ramadanens afslutning eller ved deres hjemkomst fra pilgrimsrejsen til Mekka. Da jeg igen var i Numan i 2004, udbrød der pludseligt voldsomme kampe mellem byens kristne og muslimer. Mere end 100 mennesker blev dræbt, mange kirker, moskeer, forretninger og huse blev nedbrændt, og hundreder af mennesker blev hjemløse eller måtte flygte.

Begivenhederne i Numan er ikke et enkeltstående tilfælde, men derfor skal man ikke tro, at forholdet mellem muslimer og kristne i Nigeria kun handler om sammenstød og vold. Forholdet mellem de to religiøse grupper er blevet voldsomt skærpet i de seneste 20 år, men samtidig lever mange fredeligt sammen i deres daglige liv, og som noget nyt er islamiske og kristne reformbevægelser begyndt at inspirere og påvirke hinanden. Derudover skal man være opmærksom på, at både radikale kristne og islamiske grupper har en interesse i at tegne et

Niels Kastfelt (f. 1950) er historiker og lektor ved Center for Afrikastudier og Afdeling for Kirkehistorie på Københavns Universitet. Hans forskningsområde er Afrikas kirke- og religionshistorie, især Nigerias. Hans vigtigste publikationer er *Religion and*

Politics in Nigeria (London, 1994), *Scriptural Politics. The Bible and the Koran as Political Models in the Middle East and Africa* (London, 2003) og *Religion and African Civil Wars* (London, 2005).

ensidigt billede af kristen-islamisk konfrontation for at tiltrække økonomisk støtte fra deres trosfæller i andre dele af verden.

Fra konkurrence til konflikt

Nigeria har en befolkning på ca. 150 millioner mennesker, hvoraf 60-70 millioner er kristne, og ligeså mange er muslimer. Nigerianeres religiøse tilhørsforhold har altid været tæt forbundet med bredere samfundsmæssige forhold. Det skyldes ikke mindst landets religiøse geografi: Hovedparten af Nordnigeria er muslimsk, mens Sydnigeria overvejende er kristent, og de to dele af landet har altid konkurreret om den politiske magt. Derudover lapper religiøst og etnisk tilhørsforhold ofte over hinanden, og da etniske grupper spiller en afgørende rolle i nigeriansk politik, hænger religion, etnicitet og politik uløseligt sammen.

Mødet mellem kristendom og islam i Nigeria begyndte for alvor i kolonitiden mellem 1900 og 1960. Islam havde på det tidspunkt eksisteret i Nordnigeria i mere end 600 år, mens kristendommen først rigtigt kom til Nigeria i løbet af det 19. og især det 20. århundrede, hvor europæiske og amerikanske missionærer begyndte at arbejde i landet og ikke mindst så det som deres opgave at standse, hvad de opfattede som den islamiske fremmarch i Afrika. En situation som har slående lighed med begyndelsen af det 21. århundrede og de forestillinger om en global konfrontation mellem kristne og muslimer, som er udbredte i dag. Både kristendommen og islam profiterede imidlertid af den engelske kolonimagts politik, fordi den gjorde aktivt brug af muslimer og kristne i sin administration, men dermed blev grundlaget også lagt for en politisk konkurrence mellem kristne og muslimer, og den er fortsat lige siden.

Kampen om staten

Indtil 1980'erne viste konkurrencen sig især i forsøg på at hverve så mange tilhængere fra hinanden som muligt. Men selvom kristne og muslimer konkurrerede med hinanden, var der samtidig en udbredt religiøs tolerance. I den sydlige del af landet, hos

yoruba-folket, var det f.eks. ikke ualmindeligt, at en mand og en kone kunne have forskellig religion, og at nogle af deres børn var kristne, mens andre var muslimer. Siden 1980'erne har forholdet mellem kristne og muslimer imidlertid ændret karakter og er blevet voldsomt politiseret. Muslimer og kristne har udkæmpet en hård kamp om kontrollen over staten og dens indretning og politiske embeder, ligesom de er stødt sammen over adgang til landets naturressourcer, ikke mindst de omfattende olieforekomster. Da Nigerias militærdiktator, general Babangida, i midten af 1980'erne meldte Nigeria ind i Organisation of Islamic Conference, lød der f.eks. et ramaskrig fra de kristne, der så det som et forsøg på at islamisere Nigeria. Det gjorde der også, da muslimske politikere op gennem 1980'erne og 1990'erne forsøgte at få oprettet en sharia-appeldomstol på højesteretsniveau – et spørgsmål, som fik den ene forfatningskonference efter den anden til at bryde sammen. Omvendt mente muslimer, at staten var opbygget efter vestlige og dermed kristne politiske og juridiske ideer, som var diskriminerende over for muslimer. Eller de klagede over, at søndagen og ikke fredagen var offentlig fridag. Denne konkurrence kulminerede med indførelsen af de nye sharia-straffelove i 12 af Nigerias 36 delstater, som begyndte i 2000, og som har ført til de voldsomste konflikter nogensinde.

Lokale sammenstød vokser

På lokalt plan er konflikterne mellem kristne og muslimer også vokset siden 1980'erne. En faldende levestandard og stadig mørkere fremtidsudsigter for ikke mindst unge nigerianere har skabt en mere radikal social situation, som har ført til mange sammenstød. Små lokale bataljer kan på ingen tid føre til omfattende kampe, ødelæggelse og død. En muslim kan hævde, at en kristen har pakket svinekød ind i en side fra Koranen, eller en kristen kan påstå, at en muslimsk handelsmand har snydt ham, og det kan hurtigt eskalere til vold. Muslimske nomader og kristne bønder er stødt sammen, når nomadernes kvæg er trængt ind på bøndernes marker, og hurtigt har det udviklet sig til omfattende konflikter mellem kristne og muslimer som sådan. Det er stadig det normale, at kristne og muslimer lever

fredsommeligt side om side i deres daglige virke, men antallet af sammenstød er vokset eksplosivt og har kostet tusindvis af menneskeliv.

»Muhammed frelser«

Dette slagord så jeg for nogle år siden malet på en islamisk taxa i Jos i Nordnigeria. Udtrykket er interessant, fordi det er et ekko af de nye pinsekirkers slogan »Jesus frelser«, og det ville have været utænkeligt for 20 år siden. I den mellemliggende tid er antallet af nye og stærkt missionerende kristne og islamiske bevægelser vokset voldsomt. Som i andre dele af verden har de nye pinsekirker bredt sig og er blevet en magtfaktor i landet. De er stærkt anti-islamiske og har bevidst slået sig ned i muslimske områder for at drive en ofte pågående mission. Samtidigt er nye islamiske reformbevægelser vokset hurtigt og har rettet skytset mod både den nigerianske stat og mod de kristne.

De nye kristne og islamiske bevægelser står skarpt over for hinanden, men hvad der er mere interessant, har de også mange ligheder og påvirker hinanden. Nye islamiske bevægelser inspireres f.eks. af pinsekirkernes »prosperity gospel« og dets understregning af religionen som kilde til personlig udvikling og velstand, og unge muslimer drages af pinsekirkernes gudstjenester og deres musik. De nye islamiske bevægelser begynder at overtage pinsekirkernes missionsmetoder, ikke mindst den aktive offentlige mission med brug af store gademøder, kæmpehøjtalere, musik osv., og nogle begynder ligefrem at tale om en ny »pinse-islam«. Omvendt er kristne bevægelser især blevet påvirket af muslimer ved at udvikle en mere juridisk og politisk form for kristendom, som lægger vægt på Bibelen som grundlaget for statens og retsvæsenets indretning.

Forholdet mellem kristne og muslimer i Nigeria er altså sammensat. Fra at have levet sammen i fredelig konkurrence er de stødt sammen i en kamp om den politiske kontrol med staten og landets ressourcer, men samtidigt fører konfrontationerne mellem de nye kristne og islamiske bevægelser til gensidige påvirkninger, hvor de skaber sig i hinandens billede.

Al Hayat TV

Satellitbåren kristen mission

af Ehab Galal

Den arabisksprogede satellit-tv-kanal Al Hayat TV (Livets TV) er en blandt flere kanaler, der på et kristent grundlag sender programmer målrettet et arabisktalende publikum. Når netop Al Hayat er særligt kendt, skyldes det især en af kanalens gennemgående figurer, den kontroversielle præst Zakaria Botros. Han hudfletter i sit program islam som religion for at bevise, hvad der for ham er islams falske grundlag. Målet er ikke mindst at omvende muslimer til kristendommen. Selv om Al Hayat er mere konfronterende end de fleste andre arabisksprogede, kristne satellit-kanaler som for eksempel SAT7, Miracle TV, Aghapy TV og CTV (Coptic Orthodox Church Channel) afspejler den en generel udvikling inden for arabisk religiøs satellit-tv.

Der findes cirka 15 kristne og cirka 50 muslimske arabiske religiøse satellit-kanaler. At antallet af kristne satellit-kanaler er så relativt stort set i forhold til antallet af kristne i den arabiske verden kan fra et minoritetsteoretisk perspektiv ses som udtryk for en kompensation for den kristne minoritets generelle manglende synlighed i de nationale medier. Flertallet af de kristne kanaler forkynnder, at de tjener »Jesus Kristus« snarere end en specifik trosretning. Kanalernes kerneemner er Bibelen, kristen historie,

Ehab Galal (f. 1955) er cand.mag. og ph.d. i mellemøststudier og ansat som adjunkt på Tværkulturelle og Regionale Studier, Københavns Universitet. Han har bl.a. bidraget til bogen *Lived Space. Reconsidering Transnationalism among Muslim Minorities*, red. J.E. Feldt og K.

Sinclair (Frankfurt am Main, 2011), og har skrevet artiklerne »Islamisk satellit-tv og staten« i *Babylon. Nordisk tidskrift for midtøstenstudier* (Oslo, 2011), og »The Muslim woman as a beauty queen« i *Journal of Arab & Muslim Media Research*, vol. 3, nr. 3 (2010).

Zakaria Botros om Koranens katastrofale karakter.

martyrer, ritualer og liturgi. Uanset ønsket om at henvende sig til alle kristne afspejles det i kanalernes programmer, at der er en indbyrdes rivalisering mellem på den ene side ortodokse og protestantiske kirker både regionalt, nationalt og internationalt, og på den anden side mellem disse kirker og islam. Dette kan ses af deres forskellige religiøse forståelse og praksis, og af den måde budskabet leveres. Al Hayat lægger hovedvægten på at missionere blandt muslimer.

TV for de omvendte

Al Hayat TV blev etableret i 2003 og har sit hovedkontor på Cypren. Det er uklart, hvem der konkret står bag kanalen. Det fremgår ikke af kanalens hjemmeside, ligesom BBC i et program i august 2010 ikke kunne finde svar herpå. Kanalen transmitteres via tre ikke-arabiske satellitter og kan modtages via både parabol og internet. Dens programmer handler eksplicit om religion. Alle programmer er studieoptagelser fra små studier i forskellige lande bortset fra f.eks. spillefilm om Jesu liv. Kanalens mål

Kravene til islam som religion.

er at overbevise den arabiske seer om, at kristendommen er den eneste sandhed i modsætning til islam, der som religion er falsk, mens muslimer er uskyldige ofre for islam. Nogle programtitler illustrerer tilgangen, for eksempel »Ingen indskrænkning/muslimsk kvinde«, »Mistænkeligheder og svar«, »At fjerne masken«, »Det forbudtes tale«. Som et kraftfuldt redskab i bevisførelsen er den gentagne eksponering af konvertitter. Mange af kanalens medarbejdere er således konvertitter, der gør rede for, hvordan de er flygtet fra islam. Det gælder den marokkanske konvertit Rashid, der har programmet »Dristigt spørgsmål«. Også mange af kanalens gæster er tidligere muslimer, som gendriver islam og dens profet. Den erklærede hensigt om at omvende seerne ved at mistænkeliggøre de islamiske kilder fremgår særligt tydeligt i Botros' program.

I programmet »Spørgsmål i troen« mistænkeliggør og betvivler Botros islam som religion ved blandt andet at rejse kritik af de traditionelle kilder, Koranen og hadith-samlingerne. Det ultimative mål er at redde muslimer fra, hvad han kalder den dødelige lovtrældom, sharia-loven. Botros er født i 1934 og

er tidligere koptisk ortodoks præst fra Egypten, men er blevet ekskommunikeret og frataget sin titel af den Koptisk-ortodokse Kirke. Alligevel bruger han fortsat sin titel, bærer den traditionelle koptiske præstekjole og det koptiske kors, selv om kanalen snarere forkynnder et generelt protestantisk, evangelistisk end et ortodokst budskab.

Reaktioner

På samme måde som kirken har lagt afstand til Botros, har reaktionerne fra muslimsk side været stærke. Både islamisk tv og presse har etableret særlige programmer eller avisspalter med plads til at gendrive hans beskyldninger. Mens de officielle arabiske reaktioner, uanset religiøst standpunkt, dermed er fordømmende, er spørgsmålet, hvordan den enkelte seer forholder sig til kanalen. Det er vanskeligt at finde dokumentation for kanalens påstand om de mange muslimer, der årligt omvendes til kristendommen. Til gengæld er der større belæg for at mene, at den almindelige arabiske kristne seer gennem kanalen har fået

redskaber til at svare tilbage på den mistænkeliggørelse af deres tro, de som minoritet selv har oplevet, ikke mindst under den nuværende islamisering af de arabiske lande. Dermed kan kanalen siges at være med til at styrke modsætningen mellem muslimer og kristne.

Gensidig tolerance eller censur i Libanon?

af Hanna Ziadeh

Hvad gør en leder af et trossamfund, hvis en medievirksomhed fremstiller den centrale skikkelse i hans religion på en »krænkende« måde? Kalder han til demonstration mod krænkelsen? Opildner han til boykot? Nej, han ringer til politidirektøren. Politidirektøren sender en patrulje ud til virksomheden, hvor krænkelseerne censureres uden at møde modstand. Ingen opstand, ingen demonstrationer og ingen undskyldninger.

Her er ikke tale om kontrafaktisk historieskrivning vedrørende sagen om de satiriske tegninger af profeten Muhammed, som Jyllands-Posten annoncerede, bragte og nægtede at undskylde for. Dette er, hvad der virkelig hændte i Libanon i august 2010, da to shiitiske tv-kanaler, Hizbullahs Al Manar og Amalbevægelsens NBN, under ramadanen sendte en tv-serie om Jesus.

Al Manars Kristus

Serien *Kristus* er en iransk produktion om Jesus. Umiddelbart er der intet krænkende ved den shiitiske version af Jesus-skikkelsen; Kristus ligner til forveksling den endimensionelle figur, som er kendt fra populære film, som kristne kanaler i

Hanna Ziadeh (f. 1965) er født i Libanon og har boet i Danmark siden 1986. Han er forfatter og ph.d.-stipendiat ved Institut for Menneskerettigheder med speciale i den arabiske verdens moder-

ne historie. Hans forskning er koncentreret om statsdannelse og nation-building fra et menneskerettighedsperspektiv i Libanon, Irak og Yemen.

Libanon viser i forbindelse med påsken. Ser man nærmere på Al Manars *Kristus*, konstaterer man imidlertid, at i stedet for at præsentere en islamisk version af Jesus som profeten Issa, fremstiller Al Manar-serien en Jesus-figur, som følger det såkaldte Barnabas-evangelium.

Barnabas-evangeliet er et pseudoepigrafisk, italiensk skrift fra slutningen af 1500-tallet, som hævdes at være Barnabas' beretning om Jesu liv. Ifølge den generelt accepterede kristne tradition var Barnabas en følgesvend af Paulus i det 1. århundrede og ikke, som Barnabas-evangeliet påstår, én af de tolv disciple, som var vidne til Jesu liv. Al Manar-serien fremlægger Barnabas-evangeliet som den sande beretning om Jesus, mens de af kirken anerkendte evangelier betragtes som forfalskede. Barnabas' beretning falder sammen med den muslimske opfattelse af Jesus/Issa på vigtige punkter. Jesus betragtes af Barnabas, ligesom Issa i Koranen, som et menneske, en profet, ikke som Gud eller Guds søn. Ligesom i Koranen bliver Jesus heller ikke korsfæstet, men farer til himmels.

Krænkelsen

Kirken i Libanon, med den maronitiske biskop af Byblos, nu patriark af Antiokia, Beshara al-Ra'i, i spidsen (ham der ringede til politiet), mente, at tv-serien udgjorde en krænkelse af de kristnes tro. Al-Ra'i erklærede, at tv-serien følger en »kristen« beretning, som kirken ikke anerkender, og som benægter korsfæstelsen og dermed foretager den største »krænkelse mod Herre Jesus og Kirken«. Al-Ra'i gjorde også gældende, at »tv-serien underminerer alle religioner og spreder borgerstrid«. For at kunne gennemtvunge kirkens ønske om censur af den shiitiske tv-serie måtte al-Ra'i bruge et kneb, så han ikke kræver censur af Koranens version af Jesus/Issa, men af den falske, ikke-kanoniske kristne version af Jesus. Den græsk-katolske kirke fordømte også tv-serien ud fra samme præmisser, fordi den er baseret på »den falske beretning i Barnabas' bog og strider imod Bibelen og Koranen«.

Men er det kirkens teologiske argumenter, der har fået Hizbullah, som er en stat i staten, til at acceptere kirkens censur

Al Manars *Kristus*. Press TV.

og afbryde udsendelsen? Nej. Det er opportune politiske overvejelser, der har motiveret Gudspartiet til at droppe tv-serien. Som led i det uoverskuelige libanesiske, sekteriske magtdelingssystem har Hizbullah indgået et tæt samarbejde med én af de største kristne politiske fraktioner, Den Fri Patriotiske Bevægelse. En åben konflikt med kirken ville udstille denne »unaturlige« alliance, som allerede har kostet Hizbullahs kristne allierede en svækkelse af deres popularitet.

De to tv-stationer protesterede rituelt, mens informationsministeren Tarik Mitri erklærede sig tilfreds med, at »dialogen« med tv-stationerne har overbevist dem om nødvendigheden af at stoppe udsendelsen. Mitri, der tilhører den græsk-ortodokse trosretning, har været minister i landets sidste to regeringer hovedsageligt på grund af sin lange karriere inden for kristen-islamisk dialog. Mitri udtalte, at han af princip er imod censur, men at det var på sin plads her, fordi »Libanon er et særligt land, et land baseret på dialog og et land, hvor kristne og muslimer mødes«! Mitris selvmodsigende udsagn finder genklang i de fleste udtalelser fra andre instanser inden for den »kristen-islamiske

dialog«, som alle hilste tv-stationernes »ansvarlige beslutning« velkommen og opfordrede til »respekt« og »dialog« mellem religionerne.

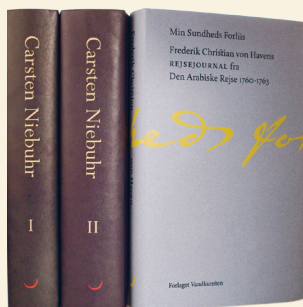
Gensidig accept af censur

Sagen om Jesus-tv-serien viser, at det ikke er »dialog«, »respekt« og »ansvarlighed«, der regulerer muslimernes og de kristne indbyrdes forhold, når det drejer sig om, hvordan de skal håndtere hinandens religiøse overbevisninger. Det kan snarere sammenlignes med en terror-balance: Rør ikke ved mine hellige ikoner, så rører jeg ikke ved dine. Slutresultatet er, at hvad både kristne og muslimer kalder »Budskabets Hjemland« har oplevet en udvidelse af tabu- og censurkulturen. Sagen påviser, at kristendommen ikke er spor bedre end islam, hvad angår censur. I Libanon har kirken stadigvæk den magt til at udføre censur, som den har tabt i Europa. Mens danske, muslimske imamer kunne drømme om at tvinge en dansk avis til at trykke en undskyldning for ret dristige satiriske tegninger, har kirken i Libanon formået at få næsten alle de af kirken betragtet som uacceptable, kunstneriske produktioner forbudt. I Libanon har det været forbudt at vise Scorceses *Jesu sidste fristelse* og at udgive *Da Vinci Mysteriet*. Som led i byttehandlen støtter kirken uden tøven det islamiske establishments krav på at forbyde alt det, som muslimerne betragter som krænkende, fra Salman Rushies roman *De Sataniske Vers* til profettegningerne, som begge aldrig blev tilladt trykt i Libanon.

Hidtil udkommet

Rejsebeskrivelse fra Arabien

og andre omkringliggende lande, bind 1 og 2

Carsten Niebuhrs *Rejsebeskrivelse*, bind 1 udkom i 2003 og fik årets flotteste og største boganmeldelser.

Politikens Bjørn Bredal skrev i sin anmeldelse bl.a.: »... dansk verdenslitteratur. Hvilken fest, at rejsebeskrivelsen nu omsider ud-

sendes i en komplet oversættelse, pragtfuld i udstyret og alligevel økonomisk tilgængelig for enhver ...«

Carsten Niebuhrs *Rejsebeskrivelse fra Arabien og andre omkringliggende lande*. Oversat fra tysk af Hans Christian Fink og med indledning af dr.phil. Michael Harbsmeier. Tilrettelagt af Anne Rohweder. Bind 1: 528 sider, med gengivelser af 73 kobberstik. Bind 2, 680 sider, 53 kobberstik. 23×30 cm, 1. udgave indbundet i lys sejldug; 2. udgave i halvbind af protokollærred og sulfitekardus. Pris 399 kr. pr. bind (abonnementspris: 300 kr.). ISBN 87-91393-07-8 (bind 1) og ISBN 87-91393-08-6 (bind 2)

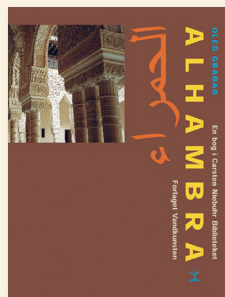
Min Sundheds Forliis

Deltagerne i Frederik Vs ekspedition til Arabien 1761-1767 havde pålæg om hver især at føre en rejsejournal. *Min Sundheds Forliis* er en sådan logbog fra rejsen, skrevet af ekspeditionens filolog, Frederik Christian von Haven. Journalen begynder i København og læseren følger ham ned gennem Europa til Istanbul og Kairo og videre til Mokka, hvor han nedfældede de sidste ord blot få timer før sin død.

»... i princippet den helt rette mand at skikke til Arabien. Hvis det altså ikke lige havde været for hans menneskelige egenskaber. Det er ganske vist akkurat disse egenskaber, der gør hans dagbog til så fantastisk læsning, et jammers minde uden lige, en uendelig mængde af højst fornøjeligt »Kagleri og Misforstaaelser« ... En velskrivende skurk.« Bjørn Bredal, *Politiken*.

Min Sundheds Forliis. Frederik Christian von Havens rejsejournal fra Den Arabiske Rejse 1760-1763, udgivet af Anne Haslund Hansen og Stig T. Rasmussen. Tilrettelagt af Carl-H.K. Zakrisson. 18,5×30 cm, 404 sider, illustreret, indbundet i millimeterbind af lærred og ølpapir. Pris 350 kr. (abonnementspris 250 kr.). ISBN 87-91393-10-8

Alhambra

Alhambra i Andalusien er klostens bedst bevarede arabiske palads fra islams klassiske storhedstid, besunget og efterlignet for sin poetiske arkitektur. Alligevel kender vi kun lidt til livet på Alhambra. Oleg Grabar tolker bygningen med afsæt i hvad vi ved fra litteratur, havekunst, teologi og arkitektur andre

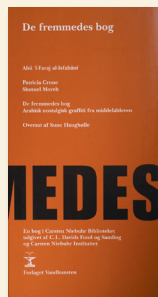
steder i den islamiske verden.

Oleg Grabar (d. 2011) var professor i islamisk kunst og arkitektur på Harvard Universitet.

»Nyoversat klassiker« *Politiken*

Oleg Grabar: *Alhambra*. Oversat til dansk af Merete Ahnfeldt-Møllerup og med 82 nye fotografier optaget til denne udgave af professor Hans Munk Hansen. Tilrettelagt af Anne Rohweder. 17×23 cm, 221 sider, hæftet, 118 illustrationer i farver. Pris 200 kr. (abonnementspris 160 kr.) Udkommet i 2. oplag. ISBN 87-7695-243-3

De fremmedes bog

I det 10. århundrede indsamlede en iraker digte, som rejsende havde skrevet på murene i de byer, de var draget igennem. Resultatet blev en lille bog om længsel, der i verseform beskriver de rejsende, elskende, ofte utilpassede mennesker der skrev graffiti. Bogen giver et sjældent indblik i dannede menneskers private tanker i den muslimske middelalder.

Patricia Crone arbejder på Institute for Advanced Study, Princeton.

»En perle af poetisk graffiti, af fantastiske fortællinger om sorg og kærlighed og bør læses af alle med interesse for Islam, historie eller graffiti« *Information*

Patricia Crone og Shmuel Moreh: *De fremmedes bog. Arabisk nostalgisk graffiti fra middelalderen*. Oversat af Sune Haugbølle og tilrettelagt af H.C.Ericson. 12×24 cm, 220 sider, illustreret. Pris 198 kr. (abonnementspris 158 kr.). ISBN 87-91393-09-4

Den globaliserede islam

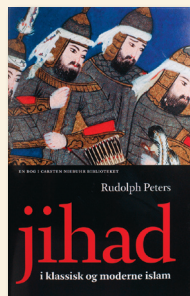

Hvordan har det påvirket islam at brede sig ud over verden de sidste 30 år? En bog om islam på internet og i de vestlige storbyer, skrevet af en af Frankrigs fremmeste kendere af moderne islam. Olivier Roy er forskningsleder ved cnrs i Paris. Den globaliserede islam udkom på fransk i 2002.

»Det er hans tese, at alle de nye islamiske bevægelser, hvad enten de er liberale, autoritære, spiritualistiske eller militante, pga. globaliseringen og forbindelsen til konkret politik, bærer sekulariseringen i sig« *Præsteforeningens blad*

Olivier Roy: **Den globaliserede islam**, Oversat af Preben Neistgaard Hansen, Kamma Skov og Manni Crone. Tilrettelagt og illustreret med fotoserie af Åse Eg Jørgensen. 13×18,5 cm, 240 sider, indbundet. Pris 198 kr. (abonnementspris 168 kr.). ISBN 87-91393-01-9

Jihad i klassisk og moderne islam

Begrebet Jihad (hellig krig) er meget levende i den islamiske verden og spiller en vigtig politisk rolle. I Vesten forbindes begrebet med vold og fanatisme. Muslimere, derimod, lægger vægt på, at begrebets egentlige betydning er »bestræbelse imod opnåelse af et religiøst begrundet mål«, og at det kan betegne både forsvarskrig og også

fredelige aktiviteter. Peters' bog om Jihad præsenterer et kildemateriale, der belyser tolkninger af Jihad-begrebet fra profeten til i dag.

Rudolph Peters er professor på universitetet i Amsterdam. Han har bl.a. skrevet *Islam and Colonialism*.

»...læseren får et både godt, nøgternt og nuanceret indblik i begrebets betydning, omfang og fortolkningsmuligheder« *Kristeligt Dagblad*

Rudolph Peters: **Jihad i klassisk og moderne islam**. Oversat af Sune Haugbølle og tilrettelagt af Carl-H.K. Zakrisson. 15×24,5 cm, 215 sider, indbundet. Pris 198 kr. (abonnementspris 158 kr.). ISBN 87-91393-33-7

Koranen. En meget kort introduktion

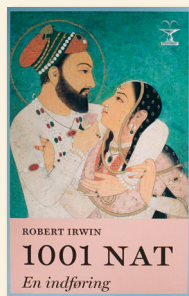
Michael Cooks kortfattede introduktion til Koranens opbygning, dens tilblivelseshistorie og dens indhold har vundet stor udbredelse, især efter den 11. september 2001. Koranen har udgjort en bemærkelsesværdigt stabil kerne i en religiøs tradition, der nu er i sit femtende århundrede. Michael

Cook behandler både Koranens betydning i den moderne verden og i den traditionelle islam og viser dens sammenhæng med andre hellige bøger og klassiske værker i Europas og Asiens gamle kulturer. Michael Cook er professor i mellemøststudier på Princeton. Hans bog om Koranen udkom i engelsk udgave i 2000.

»En spændende, sober og oplysende bog« *Kristeligt Dagblad*

Michael Cook: **Koranen. En meget kort introduktion**. Oversat til dansk af Morten Hecquet. Tilrettelagt af Viktoria Senderovitz. 12,5×19,5 cm, 174 sider, indbundet, illustreret. Pris 148 kr. (abonnementspris 128 kr.). ISBN 87-91393-03-5

1001 nat. En indføring

En veloplagt lystrejse gennem en af verdenslitteraturens mest eksotiske egne, og en introduktion til både middelalderens Mellemøsten og til vores forhold til araberne.

Robert Irwin er romanforfatter, historiker og journalist med arabisk kultur som speciale.

»Irwins genistreg er tilmed smukt fordansket, og så eventyrligt

flot trykt og indbundet af Forlaget Vandkunsten, at man hører englene over Bagdad og Cairo synge, når man vender det første blad i bogen og ser at det mørkerøde papir er gennemhullet og mønstret som et arabisk vindue mod verden – og os«

»Et lysende eksempel på, at videnskab da ikke er uforenelig med kunsten at fortælle« *Berlingske Tidende*

Robert Irwin: **1001 nat. En indføring**. Oversat af Ole Lindegaard Henriksen og tilrettelagt af Allan Daastруп, Åse Eg Jørgensen og Carl-H.K. Zakrisson. 13×22 cm, 358 sider, indbundet. Pris 228 kr. (abonnementspris 180 kr.). ISBN 87-91393-63-9

Hidtil udkommet

Profetens kappe

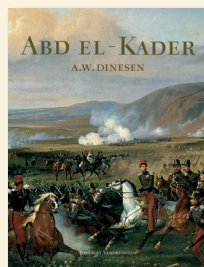
Profetens kappe er den sande historie om en ung mullahs liv i den hellige by Qom og om, hvordan han oplevede den dramatiske revolution i Iran i 1979. Bogen bygger på førstehåndsberetninger og giver et fængende billede af nutidens Iran, fortalt med landets shiamuslimske og persiske kultur som baggrund.

Roy Mottahedehs bog er en moderne klassiker – måske den bedste fortælling om præstestyrts Iran overhovedet.

Roy Mottahedeh er professor i islamisk historie på Harvard.

Roy Mottahedeh: **Profetens kappe. Lærdom og magt i Iran.** Oversat af Claus Bech og tilrettelagt af Allan Daastrup, Åse Eg Jørgensen og Carl-H.K. Zakrisson. 14×24 cm, 404 sider, indbundet, illustreret med fotografier af Bikem Ekberzade o.a. Pris 269 kr. (abonnementspris 200 kr.). ISBN 87-91393-56-6

Abd el-Kader og Forholdene mellem Franskmænd og Arabere i det nordlige Afrika

Den danske officer A.W.Dinesen skrev en bog om den algeriske frihedshelt Abd el-Kader efter et ophold i Nordafrika i 1837. »(Jeg) har med stor interesse set, hvorledes de derværende folkeslags nationalitet atter er opvågnet, efter en mange hundredårig slumren, og i den forbindelse har jeg følt en levende beundring for den mands personlighed, der har kunnet fremkalde en national følelse hos et folk, hvis tilbøjeligheder i årtusinder hang ved en aldeles ubunden forfatning, så at begreber som stat, fædreland og regering blev fremmede for det...«

A.W.Dinesen: **Abd el-Kader og Forholdene mellem Franskmænd og Arabere i det nordlige Afrika.** Med introduktion og udvalgte billeder ved Rasmus Alenius Boserup og François Pouillon. Oversættelser ved Preben Neistgaard Hansen og Manni Crone. Tilrettelagt af Åse Eg Jørgensen og Carl-H.K. Zakrisson. 17×23 cm, 196 sider, indbundet. Pris. 249 kr. (abonnementspris 200 kr.) ISBN 87-7695-030-1

Ret og magt i den islamiske verden

Islamisk lov (sharia) er en central faktor i islamisk politik og kultur. Med nutiden som udgangspunkt undersøger Sami Zubaida i denne bog den islamiske juras oprindelse og udvikling og præsenterer dens tekster, begreber og praksis. Zubaida ser på, hvordan sharia historisk er blevet udformet i sam- og modspil mellem lærde og sultaner,

og med Ægypten og Iran som eksempler analyserer han, hvordan sharia er blevet tilpasset den moderne verdens krav.

Sami Zubaida er sociolog, professor emeritus på Birkbeck College, University of London. Han er kendt som en skarp skribent og en fremragende kok.

Sami Zubaida: **Ret og magt i den islamiske verden.** Oversat af Ole Lindegård Henriksen og tilrettelagt af Carl-H.K. Zakrisson og Åse Eg Jørgensen. 16×24,5 cm, 304 sider, indbundet. Pris 249 kr. (abonnementspris 200 kr.). ISBN 87-91393-96-5

Små paradiser. Blomster og haver i islam

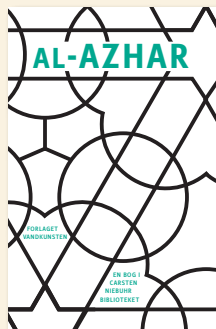
Den orientalske haves trylleri: helhedens hemmelighed ligger i skønheden i hvert lille blad. Rose og nattergal, livstræ og vinranke. I denne samling af de smukkeste litterære og filosofiske tekster om haver og blomster fra den islamiske verden viser Annemarie Schimmel havens betydning i religion, litteratur og billedkunst, og leder os igennem kærlighedens og

erkendelsens haver, gennem himmelhaver og denne verdens haver. En bog fuld af duft og inspiration.

Illustreret med delvis nyindkøbte og hidtil ukendte miniaturer fra C.L. Davids Samling.

Annemarie Schimmel: **Små paradiser. Blomster og haver i islam.** Illustreret med islamiske miniaturer fra Davids Samling. Oversat af Henning Goldbæk. Tilrettelagt af Åse Eg Jørgensen og Carl-H.K. Zakrisson. 15,8×24 cm, 192 sider, indbundet. Pris 249 kr. (abonnementspris 200 kr.). ISBN 978-87-7695-010-1

Al-Azhar

Tre bøger i en: Arkitekten Hans Munk Hansen om bygningsværkets historie og arkitektur; religionshistorikeren Jakob Skovgaard-Petersen om al-Azhar universitetets centrale politiske og religiøse rolle i og uden for Ægypten i det 20. århundrede. Og mellem disse to en genudgivelse af professor Johannes Pedersens veloplagte klassiske

bog om al-Azhar universitetet fra 1922.

Indbundet i Cairo i harmonikabind af gul oaseged.

3 bøger i 1: Johannes Pedersen:

Al-Azhar. Et muhammedansk universitet

/ Jacob Skovgaard-Petersen: **Al-Azhar 1922-2006** / Hans Munk Hansen: **Al-Azhar moskeens historiske bygningsanlæg.**

Tilrettelagt af Åse Eg Jørgensen og Carl-H.K. Zakrisson. 13,5×21,3 cm, 328 sider, indbundet i gul oaseged, illustreret. Pris 399 kr. (abonnementspris 300 kr.). ISBN 978-87-7695-055-2

Kvinder i Koranen

Helligtekst, tradition og fortolkning

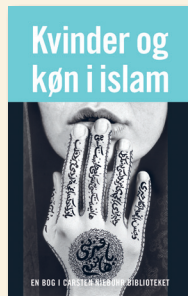
Koranens forskellige kvindeskikkelser tjener i den islamiske tradition som eksempler til efterfølgelse. Det gælder både de kvinder, der omgiver de præislamiske profeter, og Muhammads hustruer. Kvindeskikkelserne er imidlertid sammensatte, og billedet af dem har ændret sig gennem tiden.

I denne bog viser Barbara Freyer Stowasser, hvilke aspekter af kvindeskikkelserne muslimske lærde op gennem tiden har vægtet, og hvordan de til stadighed præsenteres og opfattes som rollemønstre for muslimske kvinder.

Barbara Freyer Stowasser: **Kvinder i Koranen. Helligtekst, tradition og fortolkning.** Oversat af Dorthe Bramsen og tilrettelagt af Carl-H.K. Zakrisson og Åse Eg Jørgensen. 16×24 cm, 340 sider, indbundet. Pris 249 kr. (abonnementspris 200 kr.). ISBN 978-87-91393-83-9

Kvinder og køn i islam

En moderne debats historiske rødder

Kvindens stilling i islam er til debat i både den vestlige og den muslimske verden. I denne bog behandler Leila Ahmed islams syn på kvinder og køn fra antikken til i dag og giver den moderne debat et historisk perspektiv. Hun sætter spørgsmål ved, om islam grundlæggende er kvindejendisk og præsenterer i bogen de traditioner og kulturer, som ligger bag bl.a. tilsløringen af kvinder.

Leila Ahmed: **Kvinder og køn i islam. En moderne debats historiske rødder.** Oversat af Birgitte Rahbek og tilrettelagt af Carl-H.K. Zakrisson og Åse Eg Jørgensen. 12×19,5 cm, 448 sider, indbundet. Pris 249 kr. (abonnementspris 200 kr.). ISBN 978-87-7695-043-9

Islamisk kunst og arkitektur

En engageret indføring i de islamiske civilisationers kunsthistorie. Robert Hillenbrand behandler tusind års historie og et område, der strækker sig fra Spanien og Marokko i vest til Indien og Kina i øst. Han følger udviklingen af en lang række kunstarter: arkitektur, kalligrafi, bogminiature, maleri, keramik, glas, tekstiler, mønter og metal, og med det formål at afdække »meningen« i islamisk kunst giver han læseren et indblik i genstandenes betydning.

Robert Hillenbrand: **Islamisk kunst og arkitektur.** Oversat af Cornelius Holck Colding og Mogens Bähncke og tilrettelagt af Allan Daastруп og Trine Rask. 15,2×21 cm, 288 sider, hæftet. Pris 249 kr. (abonnementspris 200 kr.) ISBN 978-87-7695-092-7

Hidtil udkommet

Historien om Hayy ibn Yaqzan og den østlige visdoms hemmeligheder

Et af den middelalderlige litteraturs mest forunderlige værker. Historien er skrevet af den arabiske filosof Ibn Tufayl (d. 1185) og handler kort fortalt om Hayy ibn Yaqzan, »den Levende, søn af den årvågne«, som vokser op på en øde ø med en gazelle som plejemoder. Hayy lærer gradvist at klare sig selv, og som moden mand opnår han – baseret på fornuft og erfaring – fuld forståelse af universet. Han møder nu et andet menneske, Absal, som er kommet til hans ø for at leve i gudhengiven isolation. De to opdager snart, at de på hver deres måde har fundet frem til den samme sandhed.

Ibn Tufayl: **Historien om Hayy ibn Yaqzan og den østlige visdoms hemmeligheder**. Oversat, kommenteret og med efterskrift af Henrik Kaufmann Sørensen. Forord af Christian Høgel og Henrik Kaufmann Sørensen. Tilrettelagt af Allan Dastrup, Types United. 12,5×20,5 cm, 272 sider, indbundet. Pris 249 kr. (abonnementspris 200 kr.). ISBN 978-87-7695-110-8

RUMI før og nu, øst og vest.

Jalal al-Din Rumis liv, lære og digtning

Jalal al-Din Rumi, født 1207 i vore dages Tadsjikistan, står overalt i verden som et ikon for islamisk mystik og for dialog mellem civilisationerne. Det er dog de færreste, der kender ham som andet end en sagnagtig figur.

Franklin D. Lewis belyser den historiske Rumi og giver et billede af hans samtids intellektuelle, religiøse og mystiske miljø, baseret på en kritisk gennemgang af de originale persiske kilder. Han gransker Rumis værker og lære, opregner Mevleviordenens historie og eftersporer den indflydelse, Rumi har haft på såvel muslimsk som vestlig metafysisk tankegang. Bogen bringer et rigt udvalg af Rumis digte i dansk nyoversættelse fra persisk.

Franklin D. Lewis: **RUMI før og nu, øst og vest. Jalal al-Din Rumis liv, lære og digtning**. Oversat af Mogens Bähncke i samarbejde med Birgitte Rahbek. Digtene i kapitel 8 er oversat af Rasmus Christian Elling. Tilrettelagt af Åse Eg Jørgensen og Carl-H.K. Zakrisson. 15,5×30 cm, 610 sider, indbundet. Pris 349 kr. (abonnementspris 300 kr.). ISBN 978-87-7695-054-5

Beskrivelse af Arabien ud fra egne iagttagelser og i landet selv samlede efterretninger affattet af Carsten Niebuhr

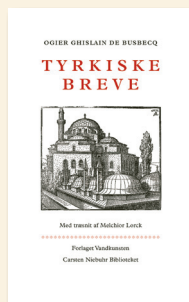

Niebuhrs officielle rapport om den videnskabelige ekspedition til Det lykkelige Arabien 1761-1767, som han som den eneste overlevende kom hjem fra. Her forsøger han at besvare de 100 spørgsmål om arabisk kultur, sprog og natur, som ekspeditionen fik med på rejsen. Hans svar handler om alt mellem himmel og jord; f.eks. om, hvorvidt Bibelens tobnede bjergmus faktisk eksisterer og om, hvorvidt det er muligt at finde stedet, hvor israelitterne krydsede Rødehavet. Bogen udkom oprindeligt på tysk i København i 1772 og udsendes nu for første gang i dansk oversættelse.

Beskrivelse af Arabien ud fra egne iagttagelser og i landet selv samlede efterretninger affattet af Carsten Niebuhr. Oversat af Hans Christian Fink og med forord af Niels Peter Lemche. Tilrettelagt af Anne Rohweder og sat af Carl-H.K. Zakrisson. 23×30 cm, 422 sider, indbundet, med gengivelse af 24 kobberstik. Pris 449 kr. (abonnementspris 350 kr.). ISBN 978-87-7695-040-9

Tyrkiske breve.

Med træsnit af Melchior Lorck

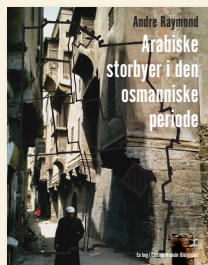

Ogier Ghislain de Busbecq (1521-1592) var tysk-romersk kejserlig udsending i Konstantinopel fra 1555 til 1562. Hans rejsebreve fortæller levende og dramatisk om livet ved Süleyman den Prægtiges hof og hører til klassikerne inden for både rejselitteraturen og den diplomatiske litteratur. Samtidig er de en vigtig kilde til forholdene i Osmannerriget på det tidspunkt, hvor tyrkerne nåede et kunstnerisk og politisk højdepunkt. Bogen er illustreret med et rigt udvalg af træsnit af den danske tegner Melchior Lorck (ca. 1526/27-efter 1583).

Ogier Ghislain de Busbecq: **Tyrkiske breve**. Med træsnit af Melchior Lorck. Oversat fra latin af Claus Asbjørn Andersen og med indledning af Claus-Peter Haase og Mikael Bøgh Rasmussen. Tilrettelagt af Sabine Golde. 19,8×32 cm, 284 sider, indbundet, med gengivelse af 74 træsnit. Pris 349 kr. (abonnementspris 300 kr.). ISBN 978-87-7695-125-2

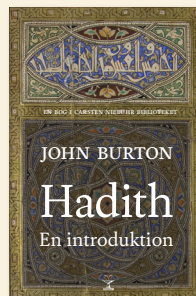
Kommende bøger

Arabiske storbyer i Osmannerriget Hadith. En introduktion

André Raymond tegner i denne bog et levende billede af livet i Algier, Tunis, Kairo, Damaskus, Aleppo, Bagdad og Mosul under osmannerne. Han beskriver alt lige fra arkitekturen til håndværksproduktionen, janitsharkorpsets deroute, boligkvarterernes bølgebender og forholdene for kristne og jøder. Samtidig giver han et overblik over den historiske udvikling og de politiske forhold i de arabiske provinser og fremhæver den økonomiske fremgang og storbyerne vækst. Raymond definerer også, hvad der er det særlige ved den arabiske by og den måde, den bliver forvaltet på, ligesom han gør op med ideen om »det islamiske hus«. Bogen er illustreret.

André Raymond: **Arabiske storbyer i Osmannerriget**. Oversat af Pernille Bramming. Tilrettelagt af Åse Eg Jørgensen og Carl-H.K. Zakrisson. Indbundet, illustreret. Pris 249 kr. (abonnementspris 200 kr.). ISBN 978-87-7695-237-2

Hadith anses af muslimer for at indeholde traditioner om profeten Muhammad, hans ord og gerninger, overleveret af hans tilhængere og nedskrevet i det 8. og 9. århundrede. Den udgør sammen med Koranen grundlaget for islamisk tro og praksis. Denne bog undersøger og diskuterer oprindelsen af de synspunkter, der findes i Hadith, sammenligner dem med Koranens lære, især hvad angår faste, bøn og ægteskab, og ser på, hvordan de bliver behandlet i den tidlige eksegetiske litteratur. Den introducerer på en ukompliceret måde læseren til en række centrale problemstillinger i islamisk tænkning og vestlig islamforskning.

John Burton: **Hadith. En introduktion**. Oversat af Jørgen Dragsdahl. Tilrettelagt af Åse Eg Jørgensen og Carl-H.K. Zakrisson. 13,7×24 cm, 320 sider, indbundet. Pris 249 kr. (abonnementspris 200 kr.). 978-87-7695-084-2

Kopier, skriv af eller klip ud. Kuponen sendes til Forlaget Vandkunsten, Lindgreens Allé 20 C, 2300 København S
Eller bestil bøgerne på www.forlagetvandkunsten.dk. Alle bestillinger tillægges forsendelse.

☐ Jeg tegner **abonnement på Carsten Niebuhr Biblioteket** og modtager løbende blade og bøger.

Jeg sørger selv for eventuelt at afbestille udgivelser.
Send mig fra start nedenstående bøger med rabat:

☐ Jeg tegner IKKE abonnement, men bestiller følgende bøger til ordinær bogladepris:

Carsten Niebuhrs *Rejsebeskrivelse fra Arabien og andre omkringliggende lande*, i 2 bind, 399/300 kr. pr. bind

☐ Bind 1

☐ Bind 2

☐ Oleg Grabar: *Alhambra*. 200/160 kr.

☐ *Min Sundheds Forliis*. Frederik von Havens rejsejournal fra Den Arabiske Rejse 1760-1763. 350/250 kr.

☐ Crone og Shmoleh: *De fremmedes bog*. 198/158 kr.

☐ Olivier Roy: *Den globaliserede islam*. 198/168 kr.

☐ Michael Cook: *Koranen. En meget kort introduktion*. 148/128 kr.

☐ Rudolph Peters: *Jihad i klassisk og moderne islam*. 198/158 kr.

☐ Robert Irwin: *1001 nat. En indføring*. 228/180 kr.

☐ Roy P. Mottahedeh: *Profetens Kappe*. 269/200 kr.

☐ A.W.Dinesen: *Abd el-Kader og Forholdene mellem Franskmand og Arabere i det nordlige Afrika*. 249/200 kr.

☐ Sami Zubaida: *Ret og magt i den islamiske verden*. 249/200 kr.

☐ Annemarie Schimmel: *Små paradis*. 249/200 kr.

☐ Jakob Skovgaard-Petersen · Johannes Pedersen · Hans Munk Hansen: *Al Azhar*. 399/300 kr.

☐ Barbara Freyer Stowasser: *Kvinder i Koranen. Helligtekst, tradition og fortolkning*. 249/200 kr.

☐ Leila Ahmed: *Kvinder og køn i islam. Historiske rødder til en moderne debat*. 249/200 kr.

☐ Robert Hillenbrand: *Islamisk kunst og arkitektur*. 249/200 kr.

☐ Ibn Tufayl: *Historien om Hayy ibn Yaqzan og den østlige visdoms hemmeligheder*. 249/200 kr.

☐ *Beskrivelse af Arabien ud fra egne iagttagelser og i landet selv samlede efterretninger affattet af Carsten Niebuhr*. 449/350 kr.

☐ Franklin D. Lewis: *RUMI før og nu, øst og vest. Jalal al-Din Rumis liv, lære og digtning*. 349/300 kr.

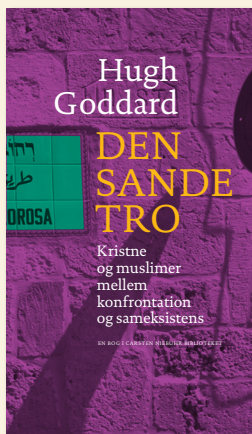
☐ Ogier Ghislain de Busbecq: *Tyrkiske breve*. Med træsnit af Melchior Lorck. 349/300 kr.

☐ Hugh Goddard: *Den sande tro. Kristne og muslimer mellem konfrontation og sameksistens*. 249/200 kr.

☐ Jeg tegner KUN abonnement på Carsten Niebuhr Bibliotekets **præsentationsblad**, som koster 80 kr. om året for 3-4 numre.

Navn

Adresse

Den sande tro.

Kristne og muslimer mellem konfrontation og sameksistens.

Forholdet mellem kristne og muslimer er præget af en lang kollektiv hukommelse, og fortidens konflikter, fra de tidlige muslimske erobringer til korstogene og den europæiske imperialisme, spøger stadig.

Den sande tro udforsker historien om forholdet mellem de to trossamfund. I kronologisk orden belyser den, hvordan kristne og muslimer gennem tiderne har opfattet hinanden, og hvilke politiske dagsordener det har ført med sig. Bogen giver et nyttigt overblik over den komplekse udvikling og bringer et historisk perspektiv ind i debatten om det fortsatte konfliktfyldte møde.

Hugh Goddard: **Den sande tro. Kristne og muslimer mellem konfrontation og sameksistens.** Oversat af Birgitte Rahbek. Tilrettelagt af Åse Eg Jørgensen og Carl-H.K. Zakrisson. 12 x 21 cm, 368 sider, indbundet. Pris 249 kr. (abonnementspris 200 kr.) ISBN 978-87-7695-198-6

Få bøgerne tilsendt

Tegn abonnement på Carsten Niebuhr Biblioteket og få automatisk tilsendt alle udgivelser i serien med rabat. Abonnenter modtager desuden gratis Carsten Niebuhr

Bibliotekets lille blad, hvor danske og internationale forfattere behandler temaet for kommende bind. Man kan også tegne abonnement på bladet alene, uden at abonnere på bøgerne. Det koster 80 kr. årligt.

Frankeres
som brev

**Forlaget Vandkunsten
Lindgreens Allé 20C
2300 København S**